

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

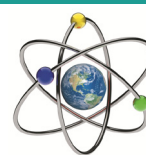
№10
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

*Elektron nashr. 612 sahifa,
3-oktyabr, 2025-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

The Use of Innovative Pedagogical Technologies in the Development of Critical Thinking	16
<i>Gulnar Atakhanova Orinbaevna</i>	
Current Aspects of Designing and Implementing Extracurricular Educational Activities at the Primary General Education Level.....	20
<i>Amankosova Dinara Gabitovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachi shaxsiyati va kasbiy mahorati shakllanishining nazariy asoslari....	24
<i>Axmadaliyeva Moxlaroy To'xtapolatovna</i>	
Pedagogical Model and Stages of Teaching Subjects Through a Project-Based Approach	28
<i>Bannayev Qosimjon</i>	
Lotin tili va zamonaviy tibbiy terminologiya: tarixi, vazifasi va amaliy ahamiyati	31
<i>Eshmurodova Shirin Oybekovna</i>	
Motor alaliyaning nonutqiy simptomatikasi	34
<i>Isayeva Mushtariy Alisher qizi</i>	
Talabalar etnomadaniy kompetentligini rivojlantirishning pedagogik-psixologik omillari	38
<i>Isomiddinov Asliddin Baxriddin o'g'li</i>	
Texnologiya darslarida o'quvchilarning texnik savodxonligini robototexnika elementlari asosida rivojlantirish.....	41
<i>Jabborova Umida</i>	
Fizika fanini mutaxassislik fanlari integratsiyasi asosida o'qitishda bo'lajak muhandislarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari	45
<i>Xayrullayev Asliddin Isatullayevich</i>	
Talaba tomonidan mutaxassislik tilini o'zlashtirishda monologik nutqni o'rgatishning samarali usullari masalasi haqida.....	51
<i>Karimov N. M.</i>	
Zamonaviy pedagog kadrlar tayyorlashda kasbiy motiv va motivatsiyaning o'rni	54
<i>Melikova Einora Shuxratovna</i>	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarini tayyorlashda pragmatik kompetensiyaning roli.....	58
<i>Mustafayeva Nilufar Ulashovna</i>	
O'quvchilarda iqtisodiy tafakkurni rivojlantirishning pedagogik strategiyalari	62
<i>Nishonova Dilafuz</i>	
Computer-Based Formative Assessment: Advantages and Challenges in Teaching English to High School Students	66
<i>Obidjonova Shokhista Bakhtiyorovna</i>	
Metata'lim texnologiyalari asosida bo'lajak maktabgacha ta'lim mutaxassislarini tayyorlash tizimini takomillashtirish.....	70
<i>O'rolboyeva Durdona Sayfiddin qizi</i>	
Sun'iy intellekt asosidagi darslarning an'anaviy darslarga nisbatan samaradorligini qiyosiy tahlil qilish.....	73
<i>Rasulev Bobirjan Atxamovich</i>	
Pedagogik faoliyatda pedagogning kasbiy taraqqiyoti motivatsiyasining psixologik xususiyatlari	78
<i>Rustamova Surayyo Shaxobiddinovna</i>	
Innovatsion kompetentlik tushunchasi va uning ilmiy-pedagogik asoslari.....	84
<i>Soliyev Eliyor Ravshan o'g'li</i>	
Nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar eshituv idrokini o'yinlar yordamida rivojlantirishning samarali usullari	88
<i>Xalilova Shahnoza</i>	
Zamonaviy ta'limda kommunikativ kompetensiyaning o'rni va ahamiyati.....	92
<i>Yaqubova Nigoraxon Ibrohimjon qizi</i>	
Soliq yuki – mamlakat soliq soliq tizimining asosiy mezonidir	97
<i>Suyunov Otabek Shuxrat o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish va takomillashtirish yo'llari	101
<i>Ibodova Sarvinoz Sayfilloyevna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida hospital pedagogika fanini o'qitishning dolzarb masalalari va uning uslubiy ta'minoti	106
<i>Inogamova Dilfuza Rahmatullaevna</i>	

Chizma geometriya va kompyuter grafikasi: an'anaviy fan va zamonaviy texnologiyaning uyg'unlashuvi .	111
Raximov A. M., Tairova N. S., Sabirova D. U., Xasanova S. T., Tashpulatov R. X.	
Геймификация в обучении английскому языку на начальном этапе обучения	114
Курбанова Назира Низомиддиновна	
Talabalarda tanqidiy va evristik fikrlashni shakllantirishda raqamli texnologiyalarning o'rni	117
Adjiev Nayrullo Nazrulloevich	
Konstruktiv yondashuv asosida tabiiy fanlar (science)ni o'qitish metodikasi.....	122
Amirullayeva Barno Abdulhaqovna	
Kimyo o'qitishda o'quvchilarning ijodiy faoliyatini shakllantirishning tajriba-sinov natijalari.....	126
Artiqov Maqsud Bahodirovich, Babanazarova Ayzada Omirbaevna	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarni bilingvist sifatida shakllantirishda til o'rganish ko'nikmalari va kompetentsiyalarining rivojlanishi	131
Axmadjonova Gulira'no Muxtorjon qizi	
Talabalarining ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirishda kooperativ ta'limning metodik yondashuvlari.....	135
Botiraliyeva Gulobar Mahamadismoil qizi	
Talabalarni intellektual faoliyatga tayyorlashda ijtimoiy sherikchilikning pedagogik va metodik asoslari	139
Dilbarjonov Avazbek Ravshanbek o'g'li	
Teacher-Centered and Child-Centered Methods in Early Childhood Education: Insights From Finland and Uzbekistan	143
Djaparova Gulnoza	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "Metodik mahorat kuni" va "Metodik mahorat soati"ni tashkil etish	150
Do'stov Davron Zulhaydarovich	
Theoretical, Methodological, and Practical Factors of Differentiated Education	155
Ergash Shonazarovich Khasanov	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning intellektual qobiliyatini rivojlantirishda kognitiv yondoshuv	160
Gulbahor Xamidova	
Mustaqil ta'lim – mustahkam bilim.....	164
Halima Shukurova Sunatullayevna	
Integrating Google Classroom and Project-Based Learning for Enhanced Synchronous and Asynchronous Education.....	168
Inomkhojaeva Shodiyakhon Abdukodirkhoja qizi	
O'quvchilarning innovatsion fikrlash ko'nikmalarini takomillashtirishning nazariy asoslari.....	174
Mamadaliyev Axadjon G'aniboyevich	
Hududiy rivojlanishda innovatsion yondashuvlarni strategik boshqaruvga integratsiya qilish yo'llari.....	177
Mo'minov Fazliddin Xusniddin o'g'li	
O'rta yoshdagi ayollarda harakat faoliyatini rivojlantirishda milliy o'yinlarning pedagogik ahamiyati	184
Mustafoev Sherali	
Pedagogical and Psychological Foundations of Developing Higher-Order Thinking Skills in Students.....	188
Nasimova Zarina Isomiddin kizi	
Pedagogik ijodkorlikning kasbiy professionallikda namoyon bo'lish xususiyatlari.....	193
Numonova Dildor Umurzoqovna	
Ko'zi oqiz boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetentsiyasini o'rganishning nazariy asoslari	196
Qarshiboyev Asliddin	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etish masalalari.....	200
Qilichova Marxabo Xudayqulovna	
The Transformation of Existential Thought in British Literature: Iris Murdoch's Philosophical Humanism and the Reinterpretation of Freedom	204
Rahmonqulova Zarnigor Nasimjon qizi	
Sportchilarning elektron platformalardan foydalanishning metodik tahlili	209
Saydullayev Zafar Erkinovich	
Adabiy ta'limda estetik tarbiya	216
Sharipov Elmurod Sa'dulla o'g'li	
O'qituvchi-trenerning ko'p qirrali kasbiy-pedagogik funksiyalari	220
Sulaymonov Jaxongir Solijonovich	
Uzluksiz kasbiy rivojlanishda art-pedagogikaning o'qituvchilar hissiy farovonligiga ta'siri	223
Suvanova Kamola Raimqul qizi	

Raqamlashtirish muhitida umumta'lim maktablarida ta'lim sifatini oshirish	226
<i>Xamidova Komila Maxmudovna</i>	
Oliy ta'limda kvest texnologiyasi yordamida fizika fanining murakkab tushunchalarini o'zlashtirish samaradorligini oshirish metodikasi.....	231
<i>Yo'ichiyev Shaxriyor Xusanovich, O'rinboyeva Kumushoy Sultonbek qizi</i>	
Совершенствование профессиональных компетенций будущих инженеров на основе интегративного подхода	235
<i>Умарова Гулчехра Абитовна</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning aqliy qobiliyatining psixologik xususiyatlari	238
<i>Alanazarova Sholpan Artikbaevna, Artiqbaeva Miyassar Jumanazarovna</i>	
Biologiya ta'limida innovatsion metodlarni joriy etishda ta'lim menejmentining roli	241
<i>Allayorova Maloxat Normaxmat qizi</i>	
Integrating Innovative Technologies for the Enhancement of Speech and Communication Skills Among Learners With Intellectual Disabilities in Uzbekistan: Pedagogical Approaches and Developmental Outcomes	244
<i>Donisheva Gulruy Akhrorkulovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'quvchilar o'qish savodxonligini rivojlantirishga metodik jihatdan tayyorlash	247
<i>Doniyarov Mavlonbek Arabovich</i>	
Kimyoviy birikmalarda bog'lar sonini hisoblashning yangi matematik usullari	252
<i>Ergashev Vahob Ergashevich</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining mantiqiy tafakkurini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida	257
<i>G'aniyeva Maftuna Abduaziz qizi</i>	
Pedagogika oliy o'quv yurtlarida steam fanlarini raqamli texnologiyalar asosida o'qitishning metodik asoslari	261
<i>Jamolova Sitara Muzaffar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining matematik tafakkurini rivojlantirishda didaktik o'yinlar va interaktiv metodlardan foydalanish samaradorligi	264
<i>Mamadiyrov Jamol</i>	
Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalar mustaqil faoliyatini rivojlantirishda pedagogik yondashuvlar	268
<i>Mamayusupova Nafisa Abdulatifovna</i>	
Para yengil atletikachilarda nayza uloqtirish texnikasini takomillashtirish uslubiyati	271
<i>Qiyomova Shohsanam Yarash qizi</i>	
Difficulties in Enhancing Communicativeness of Pre-Service English Teachers	275
<i>Kurbonova Maftuna Fakhriddinovna, Mirzayeva Gulshan Azamatovna</i>	
Principles of Teaching Basic Foreign Language Skills (EFL)	278
<i>Samandarova Gulsara Ismatilloevna</i>	
O'quvchilarning innovatsion ta'lim muhitida tayanch kompetensiyalarini shakllantirishning dolzarbligi	282
<i>Toshpulatova Farida Radjabovna</i>	
Корпоративная культура педагогов и внутренняя стабильность ДОО	286
<i>Буранова Шохноза Абдуразаковна</i>	
Развивать личностные качества учащихся на уроках географии	290
<i>Шадиева Нигора Шариповна</i>	
Raqamli texnologiyalar yordamida oliy ta'lim sifatini oshirishda innovatsion yondashuvlar	295
<i>Baytileuova Gulnaz Quralbay qizi</i>	
Yangi avlod pedagoglarini tayyorlash: kompetensiyalar va qadriyatlarining roli	298
<i>Ro'ziboyeva Ma'mura Abdunabiyevna</i>	
Astronomiya fanini o'qitishda integrativ yondashuvdan foydalanib o'qitishning ta'lim tizimidagi o'rni	301
<i>Barakayeva Sarvinoz To'liqunovna</i>	
Alohida e'tiborga muhtoj bolalar bilan ishlashda yangi pedagogik texnologiyalarni qo'llash	305
<i>Usmonov Salohiddin Dushan o'g'li, Namozova Sevinch Asqar qizi</i>	
Ma'naviy-axloqiy sifatlarni tarbiyalashda pedagogik qadriyatlarining ustuvorligi	310
<i>Jumayeva Gulnara Tursunpulatovna</i>	
Talabalarni maktabgacha ta'lim tashkilotlarini maqsadli boshqarishga tayyorlashning nazariy asoslari	314
<i>Mahmudova Zulfiya Xomitovna</i>	
Pedagogical Methodology Improve Students' Professional Mobility in Acquisition of Specialty	319
<i>Khidirova Muhabbat Murodillayevna</i>	

Boshlang'ich sinf ona tili darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish	322
Ismoilova Surmaxon Amonovna, Yusupova Mohinur	
Qoraqalpoqlarning dehqonchilik marosimlari	326
Orinboyeva Go'zal Polatovna	
The Complexity of Training Teaching Staff for Work in Public Schools Organized in Medical Stations in Uzbekistan.....	330
Inogamova Dilfuza Rakhmatullaevna	
Boshlang'ich ta'lim texnologiya fanini o'qitishda STEM yondashuvi orqali o'quvchilarda mustaqil va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish.....	335
Jabbarova Zuhra Omondullayevna	
Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni nutqini shakllantirish metodikasi	338
Z. N. Mamarajabova	
5–7-sinf qizlarida raqamli texnologiyalar ta'sirida tarbiya jarayonining o'ziga xosliklari.....	341
Abdurazzoqova Marg'uba Muxammad qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda emotsional intellektni rivojlantirish diagnostikasi: metodlar va natijalar ..	345
Abduxamidova Dilorom Abdumuminovna	
PISA topshiriqlari asosida o'quvchilarda tadqiqotchilik ko'nikmalarini shakllantirish	349
Axunjanova Shirmonoy Isroiljonovna	
Bo'lajak surdotarjimonlar uchun faoliyat turlarini tanlashda ko'maklashish	354
Dehqanova Muborakxon G'iyosiddinovna	
Mustaqil ta'limni tashkillashtirishda tarjimadan foydalanish jarayonlari	357
Erkayev Elmirza Temirovich	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy faoliyat samaradorligini oshirishda kreativ va tanqidiy fikrlash kompetensiyalarining o'rni.....	361
Jumayeva Muxlisa Shokir qizi	
Tasks, Exercises, and Activities in the English Classroom: Differences, Similarities, and Effective Use	366
Qodirov Olim Odilovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish masalalari	372
Safarova Mohichehra Xonzafarovna	
Malaka oshirish tizimida boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tabiiy-ilmiy savodxonligini rivojlantirish masalalari.....	376
Saidova Dilnoza Maripovna	
O'zbekiston va Yaponiya dzyudo trenerlarining mashg'ulot jarayonlarini qiyosiy tahlili.....	380
Sharipov Xabibullo Abduqahhorovich	
"Kompyuter lingvistikasi"ning rivojlanish tendensiyasi.....	386
Xusanboyeva Muxlisa Ikrojon qizi	
Педагогические технологии стратегического развития взаимного сотрудничества организаций дошкольного образования и родителей.....	392
Тухлиев Муслимбек Шерзод угли	
Oliy ta'limda inklyuziv ta'lim tizimini joriy etish muammolari	397
Dilbar Nurkeldiyeva	
Ixtisoslashtirilgan ta'lim muasasalarida tarbiyaning o'rni.....	401
Laylo Sharopovna Nurmuxamedova	
Intellektida kamchiligi bo'lgan bolalarning ijtimoiylashuvida muloqotning shakllanish xususiyatlari	405
Shahnoza Amirsaidova	
Aqli zaif bolalarga ta'lim jarayonida o'yin faoliyatini shakllantirishning ahamiyati.....	409
Ziyodullayeva E'zoza Ne'matjonovna	
Pedagogik texnologiyalar metodlarini tanlash va qo'llashning umumiy mezonlari	412
Abdullayeva Komila Tursunovna	
Didaktik o'yinlar vositasida 2-sinf o'quvchilarida bog'lanishli nutq ko'nikmalarini shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari	416
Askarova Gulayim Arislan qizi	
Yugurib kelib uzunlikka sakrovchilarda tezkorlikni samarali va jadal rivojlantirishni ilmiy asoslash.....	420
Avazov Shukrullo Ibatovich, Nuraliyeva O'g'iloy Shomurotovna, Mustafayev Ismoil Nuralio'g'li	
Boshlang'ich sinflarda kreativ ta'limning o'ziga xos xususiyatlari va zaruriyati.....	425
Axmedova Mastura Jamoliddinovna	
Imkoniyati cheklangan o'quvchilarda tabiatshunoslik kompetensiyasini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari	430
Azizova Dilnora	

Bo'lajak shifokorlarda tibbiy – deontologik kompetensiyalarni shakllanishida tibbiy amaliyotning ahamiyati.....	435
Babadjanova Gulchexra Baxtiyarovna	
Bolaning aqliy rivojlanishini yoritadigan ko'rsatkichlar	440
Bozorboyev Javlon Davlatali o'g'li	
Bo'lajak oligofrenopedagoglarning kasbiy-metodik kompetensiyalarini rivojlantirish xususiyatlari.....	445
Daminova Maftuna Asqarali qizi	
Kreativ pedagogika fani va mantiqiy fikrlash kompetentligi orasidagi bog'liqlik.....	449
Diyora Egamberdiyeva	
Oilani mustahkamlovchi va ajralishiga olib keluvchi omillar	454
Haqberdiyev Jamoliddin Abdug'affor o'g'li	
Quality Management as a Functional and Attributive Characteristic of Modern Management.....	458
Jabbarbergenova Bibimaryam Amangeldievna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirishda pedagogik va psixologik jarayonlar	464
Mamedova Maxfuza Erkinovna	
Huquqiy ong va madaniyatni shakllantirishda yuridik ta'limning roli: tahlil va takliflar	470
Mansurova Zilola Akromxonovna	
Pedagogik ta'limda klaster yondashuvi: O'zbekiston va jahon tajribasi	474
Nafisa Tokhirova Dilshod qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishning nazariy-pedagogik asoslari: zamonaviy yondashuvlar va innovatsion imkoniyatlarning integratsiyasi asosida shakllanish jarayoni.....	478
Norqulov Lutfullo Mamarajabovich	
Montessori metodikasi va undagi bolalar sensomotorikasini rivojlantirishga doir tajribalar tahlili	484
Parmonova Laylo Iloxomovna	
Molekulyar fizikani modellashtirish orqali o'qitish metodikasini takomillashtirish.....	488
Q. U. Tog'ayeva	
Milliy tarbiyada raqamli vositalardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	493
Qo'shnazarova Nozima Maxmutjon qizi	
Learning Intercultural Communication Through Social Media: the Approach of Modern Students	498
Raxmonqulova Feruza Akmal qizi	
Aqliy rivojlanishda muammolari bor maktab o'quvchilarida geometrik tushunchalarni shakllantirishning nazariy asoslar.....	502
Shodiyeva Navbaxor Xabibulla qizi	
Logopedning kasbiy faoliyatida deontologiya va kompetentlikning roli va ahamiyati	506
Temurova Gulchexra Xudoyqulovna, Isomitdinova Shaxinabonu Zavqiddin qizi	
STEAM ta'limida lego konstruktlorlarining o'rni va ahamiyati.....	511
Toshpulatova Farida Radjabovna	
Diagnostikasi va reabilitatsiya qilishda eshitishda nuqsoni bo'lgan bola va ularning ota-onalari bilan bog'liq muammolar.....	514
Toshpulova Nodira Sultonmurod qizi	
Talabalarni maktabgacha ta'lim tashkiloti va ota-onalar hamkorligi o'rtasidagi o'zaro munosabat shakllari.....	518
Turdiqulova Luiza Zayniddinovna	
O'zbekistonda ESG tamoyillarining ta'limga integratsiyasi: yutuqlar, muammolar va istiqbollari	522
Tursunova Shahzoda Baxromovna	
Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning fazoviy tasavvurlarini shakllantirish	526
Xamidova Muyassar Polsaidovna	
Mustaqil ta'limni tashkil etishning asosiy didaktik prinsiplari.....	530
Yuldashev Shukrullo	
Комплексная методика развития и обучения юных футболистов	536
Ортиков Умиджон Худойбердиевич	
Особенности деятельности детей с нарушением зрения	544
Юсупова Назира	
Integration of Music and Language: Creative Approaches to Teaching English to Music Students	548
Akbarova Moxichexra	

Ingliz tilida yozuv malakalarini takomillashtirishda baholash metodikasi.....	553
<i>Alimardonova Malika Botir qizi</i>	
Yosh kurashchilarni jismoniy va aqliy rivojlantirishda basketbol o'yinining ahamiyati	560
<i>Haqnazarov Qurbon Qo'shayevich</i>	
Voleybol murabbiylarining innovatsion fikrlash qobiliyatini shakllantirish usullari	566
<i>Haqqulov Akbar Abdiraupovich</i>	
Sociolinguistic Competence and Intercultural Communicative Competence: Intertwining Concepts and Practical Implications	571
<i>Kuchmurodova Gulnora Khatamovna</i>	
Ilk qadam davlat dasturida steam ta'lim elementlaridan foydalanish imkoniyati	575
<i>Nazarova Aziza Sohib qizi</i>	
Kasbiy rivojlanish jarayonida rahbar shaxsiy sifatlarini rivojlantirishning zamonaviy yo'nalishlari.....	579
<i>Roziqova Nazokat Alisher qizi</i>	
Deontologik yondashuvning nazariy-pedagogik asoslari va uning ta'lim tizimidagi ahamiyati	583
<i>Tashpulatova Nodira Olimjon qizi</i>	
Kasbiy-pedagogik tayyorgarlikda fanlararo integratsiya asosida boshlang'ich ta'lim yo'nalishi o'qituvchilarining metodik salohiyatini oshirish yo'llari.....	586
<i>Xashimova Aziza Alisherovna</i>	
Природа и механизм действия биологических иммуностимуляторов на организм животных	590
<i>Койилова Мехринисо Джураевна</i>	
Badiiy asarlar ustida ishlash jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarining emotsional intellektini shakllantirish mezonlari	594
<i>Jamalova Kamola Shahobiddinovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirish asosida fizika o'qitish metodikasini takomillashtirish	600
<i>Musurmonova Shaxnoza Dilshod qizi</i>	
Futbolchilarda texnik tayyorgarlikni takomillashtirishning ilmiy-metodik asoslari.....	606
<i>Babayev Anvarjon Axmedovich</i>	

MUSTAQIL TA'LIMNI TASHKILLASHTIRISHDA TARJIMADAN FOYDALANISH JARAYONLARI

Erkayev Elmirza Temirovich

Jamoat xavfsizligi universiteti dotsenti,
pedagogika fanlari nomzodi

Annotatsiya: Yuqori malakali kadrlar tayyorlashning muhim omillaridan biri ta'lim jarayonida mustaqil ta'limni zamon talablari asosida tashkil etishdir. Ta'lim sifati va samaradorligini oshirishda o'qitishning zamonaviy metod va usullari, xususan, mustaqil ish va mustaqil ta'lim shakllaridan foydalanish alohida o'rin tutadi. Chet tilda mustaqil ta'limni samarali tashkil etishda nutq faoliyati turlari – tinglab tushunish, gapirish, o'qish va yozuvdan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: mustaqil ta'lim, mustaqil ta'limni tashkil etish, chet til materiali, mustaqil o'qish texnikasi, mustaqil ta'lim shakli.

Abstract: One of the key factors in training highly qualified specialists is the organization of independent learning in accordance with modern requirements. Improving the quality and efficiency of education largely depends on the use of innovative teaching methods and approaches, particularly through independent study. In the process of independent learning in a foreign language, the use of speech activities – listening, speaking, reading, and writing – plays a crucial role.

Key words: independent learning, organization of independent learning, foreign language material, independent reading technique, forms of independent learning.

Аннотация: Одним из важных факторов подготовки высококвалифицированных кадров является организация самостоятельного обучения на основе современных требований. Повышение качества и эффективности образования во многом связано с использованием современных методов и форм обучения, в частности самостоятельной работы. При организации самостоятельного обучения иностранному языку особое значение имеют виды речевой деятельности – аудирование, говорение, чтение и письмо.

Ключевые слова: самостоятельное обучение, организация самостоятельного обучения, материал по иностранному языку, техника самостоятельного чтения, форма самостоятельного обучения.

KIRISH

Yuqori malakali kadrlar tayyorlashning muhim omillaridan biri ta'lim jarayonida mustaqil ta'limni zamon talablari asosida tashkil etishdir. Ta'lim sifati va samaradorligini oshirishda o'qitishning zamonaviy metod va usullari, xususan, mustaqil ish shakllaridan foydalanish orqali sezilarli natijaga erishiladi. Chet tilda mustaqil ta'limni o'tkazishda nutq faoliyati turlari – tinglab tushunish, gapirish, o'qish va yozuvdan foydalanish alohida ahamiyat kasb etadi.

Mustaqil ta'limga turlicha ta'rif va tavsiflar berilgan. Jumladan, mustaqil ta'lim – o'quv materialini mustaqil o'zlashtirish, murakkablik darajasi turlicha bo'lgan topshiriqlar hamda amaliy vazifalarni auditoriyada va auditoriyadan tashqarida mustaqil bajarish asosida nazariy bilim, amaliy ko'nikma va malakalarni shakllantirishga qaratilgan tizimli faoliyatdir ^[3:7].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Chet tillar ta'limida tarjima doimo muayyan davrda ommalashgan metod talablari bilan izohlanib kelgan. Grammatik tarjima yoki matn tarjima metodlari qo'llanilgan davrlarda uning ahamiyati shu darajaga borganki, tarjima butun dars jarayonining asosiy ob'ekti sifatida qaralgan. Biroq borgan sari bu metodlar hayot talablari darajasiga javob bermay qolganligi sababli, yangi – to'g'ri metod yuzaga kelgan. To'g'ri metodga asoslangan ta'limda tarjima o'qitishning alohida metodi yoki metodik usuli mavqeini egallamagan.

Pedagogik amaliyotda “tarjima” tushunchasi aktiv, ongli-qiyosiy, to'g'ri, aralash, audiolingval, audio-vizual, intensiv, kommunikativ-kognitiv va boshqa metodlar bilan bevosita bog'liq holda qo'llanib kelgan.

Ma'lumki, har bir metod o'ziga xos prinsiplarga ega. Shu bois, muayyan metod asosida ish olib borilganda tarjima ta'limning turli kategoriyalari sifatida turlicha talqin etilib kelinadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tarjima metodida tarjima mashqlari ustuvor usul mavqeini egallagan, to'g'ri metodda esa tarjima umuman inkor etilgan. Ongli-qiyosiy metodning zamonaviylashtirilgan variantida esa tarjimasiz ham, tarjima asosidagi usullar ham qo'llanilgan. Xullas, chet tilni o'qitish tarixida tarjima quyidagi maqomlarda namoyon bo'lgan:

- 1) metod,
- 2) usul,
- 3) vosita.

XX asrning ikkinchi yarmidan boshlab zamonaviylashtirilgan ongli-qiyosiy metod, so'nggi yillarda esa kommunikativ-kognitiv metod keng qo'llanilmoqda. Qiyoslash chet til amaliy kurslari uchun darsgacha muallim va metodist tomonidan bajarilsa, oliy ta'lim tizimida o'qitiladigan nazariy fan mashg'ulotlarida chet til va ona tili hodisalarini qiyosiy o'rgatishga yo'l qo'yiladi. Talabalar ona tili va chet til hodisalarini qiyoslab o'rganadilar. Buning sababi shundaki, talaba chet tilni kasbiy maqsadda o'rganadi. O'rta maktabda matnni boshidan oxirigacha og'zaki tarjima qilishga ruxsat etilmasligi tabiiy holdir. Ammo chet tildan ixtisoslik oliy o'quv yurtlarida ham og'zaki, ham yozma tarjima o'qitish metodining zaruriy mezonlaridan biri hisoblanadi [1:314].

Kommunikativ-kognitiv metod doirasida tarjima faqat yangi so'zning ma'nosini mustaqil ochib berish vositasi sifatida, qachonki uni tarjimasiz o'zlashtirish imkoni bo'lmagan taqdirda, qo'llaniladi.

Psixologlar fikricha [3], tarjima chet tilni o'rganish jarayonida nutq faoliyatining qo'shimcha turi hisoblanadi. Tarjima nutq faoliyatining yordamchi turi sifatida namoyon bo'lib, (1) talaffuz, (2) leksika, (3) grammatika, (4) tinglab tushunish, (5) gapirish, (6) o'qish va (7) yozuvni o'rgatishda ta'limiy vosita sifatida xizmat qiladi.

Grammatik tarjima metodi hukm surgan davrlarda:

- 1) chet til ona tili vositasida o'zlashtirilgan,
- 2) grammatika o'qitishning asosiy mazmunini tashkil etib, u tizimli va mukammal o'rganilgan,
- 3) gapirishda ona tilidan chet tilga, o'qishda esa chet tildan ona tiliga tarjima qilish qoidalashtirilgan.

Natijada, chet til materialini mustaqil tushunish zarur bo'lgan, ayrim hollarda esa tarjimadan foydalanish tavsiya etilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Matn tarjima metodida ham talabalar darsda va uyda tarjima mashqlarini bajargan, ya'ni ular o'qish va original matnni tarjima qilish bilan shug'ullangan. Ushbu metodning vakillari sifatida J. Jakoto, Gamilton, Sh. Tussen, G. Langensheydt nomlarini keltirish mumkin. Aytish joizki, ushbu metod ta'sirida mustaqil ta'lim tarjimani amalga oshirish tufayli shakllangan.

Matn tarjima metodiga qarama-qarshi ravishda to'g'ri metod vujudga kela boshladi. Amaliy maqsadda matnni mustaqil o'qish va gapirish ushbu metod namoyandalari – angliyalik lingvist H. Suit, daniyalik O. Yespersen, fransiyalik F. Guen kabi olimlarning metodik tadqiqotlarida asoslab berilgan. To'g'ri metod nazariyotchilarining umumiy g'oyasi talabalarga “chet tilda fikrlash”ni o'rgatishga qaratilgan.

O'qishni mustaqil o'rgatish mashqlari orasida:

- 1) tanish kontekstdagi yangi so'zlarni tanib olish mashqi (yangi so'zlarning tagiga chizish),
- 2) ichda o'qish orqali kontekstda yangi so'zning ma'nosini anglash,
- 3) alohida gaplarni o'qish (ichda o'qish, gaplarning tagiga chizish, o'qituvchining savollariga javob berish),
- 4) matnni to'lig'icha ovoz chiqarib o'qish mashqlari keng tarqalgan.

Aralash metodning vujudga kelishi esa matn tarjima metodi va to'g'ri metod ta'siri natijasida yuzaga kelgan. Ushbu metodik yo'nalish vakillari orasida psixolog X. Flagstad, didakt E. Otto, metodist F. Aronshteynning ilmiy qarashlari, keyinchalik esa metodistlar P. Xegboldt, F. Klosse, A. Bolenlarning tadqiqotlarida chet tilda og'zaki nutqni egallash yetakchi maqsad sifatida talqin etilgan. F. Aronshteynning fikricha, “topqirlik va reaksiyaning tezligini” ta'minlash orqali og'zaki nutqni samarali o'rgatish mumkin.

Chet til o'qitishning intensiv metodi metodikaga yaqin fanlar – sotsial psixologiya, muloqot psixologiyasi, psixolingvistika ma'lumotlari asosida shakllanib, rivojlanib bordi. Metodik adabiyotlarda intensiv metodikaning qator yo'nalishlari – gipnopediya, relaksopediya, ritmopediya va boshqalar keltiriladi. Intensiv metodika tarjimadan imkon qadar foydalanmaslikni tavsiya etadi. Masalan, ritmopediya metodida talabalarga ingliz tilini o'rgatish jarayonida tarjima mashqlari bajarilmaydi. Bu metodga Kishinyov davlat universitetining xorijiy tillar fakultetida G. M. Burdenyuk va uning hamkasblari tomonidan asos solingan bo'lib, ingliz tilini o'qitishda tajribasini olib borilgan. Ritmopediya metodi o'quv jarayonining samaradorligini oshirishda muayyan psixologik holatni shakllantirishni nazarda tutadi, ya'ni inson organizmiga, jumladan, bosh miya faoliyatiga yorug'lik, rang, tovush va musiqa orqali ta'sir ko'rsatish asosida mashg'ulotlar o'tkaziladi.

Metodik manbalarda mashqlarning nutq faoliyati turlariga muvofiqligi masalasi qator mualliflar tomonidan keng yoritilgan. Ushbu masala bo'yicha birinchi bo'lib I. A. Gruzinskaya o'z metodik qarashlarini bildirgan. U matnni erkin va mustaqil tushunish uchun so'z boyligini mustahkamlashning turli usullarini izohlashga uringan. Amaliyotda esa uning bu fikrlari ishlab chiqqan mashqlar tizimida deyarli tasdig'ini topmagan, chunki I. A. Gruzinskaya tavsiya etgan mashqlar tizimi ko'pincha noto'g'ri talqin qilingan. Masalan, sifatlarning otlar bilan qo'llanishiga oid mashqlarni passiv lug'atni o'zlashtirishda qo'llash haqidagi ilmiy taxminlarida metodik aniqlik yetishmasligi kuzatilgan. Shunga qaramay, metodlar tahlili ko'rsatadiki, mustaqil ta'lim o'z salmog'ini doimo saqlab kelgan. Ya'ni chet tilda mashqlar tizimi va tarjimadan foydalanish mustaqil ta'limni amalga oshirishda asosiy vositaga aylangan.

I. V. Raxmanov esa leksikani o'zlashtirishda reproduktiv va retseptiv mashqlarning tub farqlarini izohlagan. So'zni o'zlashtirish jarayonida uni xotirada qayta tiklash hamda nutq faoliyati turlarida qo'llash zarurligini ta'kidlagan. Shuningdek, og'zaki mashqlarni o'tkazish orqali aktiv lug'atni o'zlashtirishning muhimligini qayd etgan. So'zlarni eslab qolish samaradorligini oshirish uchun ularni ovoz chiqarib va ovozsiz o'qish zaruriy amallardan biri sifatida tavsiya etgan ^[4].

N. A. Bergman so'zlarni puxta o'zlashtirish bosqichlarini aniqlashga uringan:

- *birinchisi* – so'zni tushuntirib bo'lgandan keyin fahmlab olish darajasi va so'z ma'nosini tushunganlikni nazorat qilish;
- *ikkinchisi* – matnni o'qish jarayonida yangi so'zni topa bilish hamda tushunganlikni tekshirish uchun kontekstda bir tildan ikkinchi tilga tarjima qilish;
- *uchinchisi* – so'zlarni puxta egallash uchun mashqlar bajarish; to'rtinchisi – aktiv lug'atni o'zlashtirish jarayonida ularni tez-tez takrorlab turish.

I. V. Raxmanov mashqlar turlarini aniqlash haqida o'z metodik farazlarini ilgari surgan. "Tur" talqini borasida fikr yuritib, olim so'zni o'zlashtirishda yuz beradigan metodik jarayon yoki shu jarayonga mos tarzda bajariladigan metodik vazifa ekanini ta'kidlaydi. Binobarin, tushunib olish, esda saqlash va tanib olish mashqlari passiv lug'atni egallash uchun bajariladigan mashqlar-uslubiy tizim talaba faoliyati bilan bevosita bog'liq ekanini isbotlagan. Masalan, gapning bo'sh qoldirilgan joylarini to'ldirish mashqlari bu tizimda asosiy o'rin egallaydi.

Mashqlar tizimini yaratishda eng muhim mezonlardan biri – o'rganilayotgan tilda nutqiy muloqotni (kommunikatsiyani) mustaqil yuritishga yo'naltirilganlikdir. Shu bois til va nutq mashqlari tizimi metodikada atroflicha muhokama qilingan. Bunday atama I. V. Raxmanov tomonidan ilmiy muomalaga kiritilgan. Bizningcha, bunday metodik xulosa F. de Sossyurning "til va nutq" dixotomiyasiga asoslangan.

Til o'rganishdagi qiyinchiliklar (predloglarning turli ma'nolari, kompozitlar, otlarning yasaliishi va boshqalar) tarjima uchun ham murakkablik tug'diradi. So'z yasaliishi (o'timli fe'llar, modal fe'llar, infinitiv konstruksiyalar), passiv, preteritum, o'timsiz fe'llarning perfekti, turlanish, sifat darajalarini o'rganish ta'limiy muammolarga olib keladi. Bu kabi qiyinchiliklarni bartaraf etishda kontrastiv lingvistika bilimlariga tayanish zarur bo'ladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, yuqorida ta'kidlangan fikrlar va qayd etilgan tajribalarning nazariy hamda amaliy manbalaridan o'quv jarayonida o'z o'rnida foydalanish mustaqil ishni tashkil etishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Ayniqsa, talaba va kursantlarning mustaqil ta'limini tashkil etishda zamon talablari asosida moslashtirish, shuningdek, mustaqil ta'lim jarayonida ularning mustaqil va ijodiy qobiliyatlarini takomillashtirishda tarjimadan samarali foydalanishga alohida e'tibor qaratish lozim.

Chet tilda mustaqil ta'limni tashkil etishda nutq faoliyati unsurlari – tinglab tushunish, gapirish, o'qish, yozuv va ayrim hollarda tarjimadan foydalanish – talaba va kursantlarning ko'nikma hamda malakalarini takomillashtirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Boqiyeva G.H., Qambarov N. Yevropa ta'lim islohotlarida bilimni baholashning kredit tizimi // Zamonaviy tilshunoslik va xorijiy tillar o'qitishning dolzarb masalalari ilmiy-amaliy anjumani materiallari. – T.: O'zDJTU, 2008. – B. 542–545.
2. Jalolov J.J. Chet til o'qitish metodikasi: Chet tillar oliy o'quv yurtlari (fakultetlari) talabalar uchun darslik. –T.: O'qituvchi, 2012. – 432 b.
3. Zaripov L. Talabalar mustaqil ta'limini tashkil etish [Matn]: Metodik qo'llanma / L. Zaripov, N. Xayitov, Z. Tohirov. –Toshkent: "Sano-Standart", 2023. – 32 b.
4. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным в школе.–М.:Просвещение, 1991.–222 с.
5. Илин М.С. Основы теории упражнений по иностранному языку. –М.: Просвещение, 1975. –152 с.
6. Mustafayeva H.T. Ingliz tili grammatikasini ijtimoiy-gumanitar fakultetlar talabalariga o'rgatishning lingvometodik xususiyatlari: Ped. fan. nom. ... dis. – Samarqand, 2003. – 139 b.
7. Nabiyeva K., Abidova R. Chet tildan mustaqil ishlarni tashkil etish muammolari // Zamonaviy tilshunoslik va xorijiy tillar o'qitishning dolzarb masalalari ilmiy-amaliy anjumani materiallari. –T.: O'zDJTU, 2008. – B. 519–521.
8. Рахманов И.В. Обучение устной речи на иностранным языке. –М.: Высшая школа, 1980. –120 с.
9. Слепович В.Р. Курс перевода (английский, русский язык).–3-е изд., доп. –Мн.:Тетра Системс, 2003.– 320 с.
10. Щукин А.Н. Обучение иностранным языкам. Теория и перевод: Учебное пособие. –М.: Филоматис, 2004. – 408 с.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.